

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 41112-01-02/2013
S/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/13//001 – Sprawowanie nadzoru przez Miasto Raciąż nad Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o. w Raciążu.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Paweł Piotrowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr 84602 z 18 stycznia 2013 r. i nr 85661 z 3 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str.1-4) 2. Jerzy Tchórzewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84603 z 18 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 5-6)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Raciążu, Pl. A. Mickiewicza 17, 09-140 Raciąż. ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Godlewski, Burmistrz Miasta – od 4 marca 2013 r. W okresie od 2 grudnia 2006 r. do 4 grudnia 2012 r. Burmistrzem był Janusz Sadowski ² . (dowód: akta kontroli str.7, 8, 9-16)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie³ sprawowanie nadzoru nad Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. w Raciążu⁴, w latach 2010–2012.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą negatywnej oceny było:

- brak stałego, merytorycznego nadzoru nad działalnością PGKiM;
- niepodjęcie działań naprawczych pomimo pogarszającej się sytuacji finansowej Spółki;
- niepowołanie Rady Nadzorczej w Spółce w okresie od 19 stycznia 2007 r. do 23 lutego 2011 r.;
- niewykorzystanie w celu poprawy sytuacji finansowej raportu biegłego rewidenta z 10 marca 2012 r., na sporządzenie którego wydatkowano kwotę 7,4 tys. zł.

¹ Zwany dalej Urząd.

² Prezes Rady Ministrów RP D. Tusk wyznaczył z dniem 24 grudnia 2012 r. M. Łukowskiego do pełnienia funkcji Burmistrza Miasta Raciąża do czasu wyboru nowego burmistrza.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Zwanego dalej PGKiM lub Spółka.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Sprawowanie nadzoru przez Miasto Raciąż nad PGKiM

Opis stanu
faktycznego

Prowadzenie i koordynacja spraw w zakresie zadań właścicielskich gminy w stosunku do spółek komunalnych oraz współpraca z zarządami i radami nadzorczymi (komisjami rewizyjnymi) spółek komunalnych, należała do zadań Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej⁵ (kierowniczka tego referatu otrzymała 27 marca 2013 r. wypowiedzenie umowy o pracę⁶).

(dowód: akta kontroli str. 32, 61, 73-77)

W latach 2010–2012 sytuacja w PGKiM była omawiana na sesjach Rady Miejskiej w Raciążu⁷, na których poruszano m.in. trudną sytuację finansową Spółki, w tym jej zobowiązania wobec kontrahentów zewnętrznych. Radni krytycznie ocenili nadzór nad Spółką sprawowany przez byłego Burmistrza. Rada Miejska podjęła 7 lutego 2012 r. uchwałę⁸, zobowiązującą Burmistrza do podjęcia czynności zmierzających do ustalenia faktycznej sytuacji finansowej PGKiM, przez uprawniony podmiot zewnętrzny i przedstawienia jej wyników na najbliższej sesji.

(dowód: akta kontroli str. 78-96, 97)

Burmistrz zlecił 17 lutego 2012 r. firmie: Eksperti Finansowo-Księgowi sp. z o.o. opracowanie raportu w sprawie sytuacji finansowej PGKiM. Koszt sporządzenia tego raportu wyniósł 7 380,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 99-101)

Raport został omówiony na sesjach Rady Miejskiej 21 marca i 6 czerwca 2012 r. Z Raportu wynika m.in., że Spółka znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i odczuwa wysoki niedobór środków pieniężnych, co zagraża jej działalności w najbliższym czasie. Ponadto biegły rewident wskazał m.in., że strata Spółki za 2011 r. powinna być powiększona o obowiązkowe odpisy aktualizacyjne z tytułu należności nieściągalnych i przeterminowanych, a elementem kosztów działalności PGKiM są prowizje i odsetki bankowe (wynoszące w 2011 r. 56,1 tys. zł), co powinno być uwzględnione w kalkulacji cen i usług.

(dowód: akta kontroli str. 82-85, 87-88, 108-129)

Ponadto sytuacja w PGKiM była przedmiotem posiedzenia stałych komisji Rady Miejskiej 21 grudnia 2012 r., na którym Prezes Zarządu PGKiM S. Wesołowski poinformował radnych m.in. o zaległościach Spółki wobec ZUS za okres około 12 miesięcy w kwocie 350 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 102)

W okresie objętym kontrolą Zgromadzenie Wspólników PGKiM podjęło uchwały w sprawie:

- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za 2010 r.⁹ i 2011 r.¹⁰,
- podziału zysku za 2010 r.¹¹ i pokrycia straty za 2011 r.¹²,
- udzielenia absolutorium Zarządowi Spółki za wymienione lata.¹³

⁵ Zgodnie z obowiązującym regulaminami organizacyjnymi, wprowadzonymi zarządzeniami Burmistrza Nr 34/2007 z 31 grudnia 2007 r. (§ 23 ust. 1 pkt 1 i 2) oraz Nr 43/2010 z 31 grudnia 2010 r. (§ 25 ust. 1 pkt 1 i 2).

⁶ Pismo Burmistrza znak: Or.2120.1.2013 z 27 marca 2013 r.

⁷ M. in.: 29 października 2010 r., 27 czerwca 2011 r., 21 marca 2012 r., 6 czerwca 2012 r. i 28 czerwca 2012 r.

⁸ Nr XIV/91/2012.

⁹ Nr 7/2011 z 29 czerwca 2011 r.

¹⁰ Nr 1/2012 z 27 czerwca 2012 r.

¹¹ Nr 8/2011 z 29 czerwca 2011 r.

¹² Nr 2/2011 z 27 czerwca 2011 r.

¹³ Nr 10/2011 z 29 czerwca 2011 r., Nr 4/2011 z 27 czerwca 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 179-186)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak stałego merytorycznego nadzoru nad Spółką pomimo jej złej sytuacji finansowej.

Burmistrz, pełniący funkcję zgromadzenia Wspólników, nie reagował na pogarszającą się sytuację finansową Spółki i nie podejmował działań zmierzających do wyegzekwowania od Rady Nadzorczej PGKiM¹⁴ realizacji jej ustawowych obowiązków, w tym sprawowania faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki, konsekwencją czego był brak wiedzy o nieregulowaniu zobowiązań m.in. wobec ZUS.

(dowód: akta kontroli str. 130-138)

Były Burmistrz Miasta Raciąża w złożonym wyjaśnieniu podał, że nadzór realizował poprzez monitorowanie bieżącej działalności Spółki i realizowanych przez nią zadań. Ponadto wyjaśnił, że sytuację finansową Spółki można było poprawić poprzez zlecenie większej liczby zadań o charakterze remontowo-budowlanym, jednak brak było w tym zakresie porozumienia z Radą Miejską.

(dowód: akta kontroli str. 169)

W ocenie NIK fakt, że Zgromadzenie Wspólników nie posiadało aktualnej wiedzy m.in. na temat zadłużenia PGKiM wobec ZUS, świadczy o braku właściwego nadzoru ze strony Burmistrza nad działalnością Spółki. Co więcej, zdaniem NIK, Burmistrz nie korzystał z uprawnień i nie wypełniał w sposób należyty obowiązków przewidzianych dla Zgromadzenia Wspólników w ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych¹⁵, nie dociekając przyczyn pogarszającej się sytuacji ekonomiczno-finansowej PGKiM i nie reagując na nią.

Byli przewodniczący Rady Nadzorczej PGKiM zeznali, że w praktyce nie było żadnej współpracy z Zarządem PGKiM i Zgromadzeniem Wspólników, ponieważ Rada Nadzorcza traktowana była instrumentalnie i służyła jedynie do przyjęcia absolutorium.

Były Prezes Zarządu PGKiM zeznał, że Rada Nadzorcza nie pomagała Spółce w rozwiązywaniu jej trudnej sytuacji finansowej, a były Burmistrz (pełniący funkcję Zgromadzenia Wspólników) zeznał, że współpraca z Radą Nadzorczą nie przyniosła oczekiwanych efektów.

W ocenie NIK Rada Nadzorcza faktycznie nie wykonywała obowiązków stałego nadzoru nad działalnością Spółki określonych zarówno w art. 219 Kodeksu spółek handlowych, jak i w § 20 Regulaminu Rady Nadzorczej PGKiM¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 142, 149, 151-157, 166, 169-170)

2. W okresie od 19 stycznia 2007 r. do 23 lutego 2011 r. nie działała w Spółce Rada Nadzorcza (ww. okresie funkcjonowała w PGKiM Komisja Rewizyjna). Stanowiło to naruszenie art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 139-143)

¹⁴ Uchwała Zgromadzenia Wspólników PGKiM Nr 6/2011 z 24 lutego 2011 r.

¹⁵ Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm. Uprawnienia i obowiązki uregulowane zostały w Oddziale 2 i 3 Rozdziału 2, Działu I Tytułu III Ksh, m.in. w art. 212, 216, 223.

¹⁶ Regulamin Rady Nadzorczej z 17 listopada 2011 r.

¹⁷ Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236.

3. Prezes PGKiM został powołany z dniem 1 stycznia 2009 r. przez Zgromadzenie Wspólników¹⁸, co było niezgodne z art. 10a ust. 6 cytowanej ustawy, który stanowi, że członków zarządu spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego powołuje rada nadzorcza.

(dowód: akta kontroli str. 144)

4. Zgromadzenie Wspólników powołało na członka Rady Nadzorczej, (a od 31 lipca 2012 r. przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki) osobę niespełniającą warunku złożenia egzaminu na członka Rady Nadzorczej, w trybie określonym przepisami ustawy z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji¹⁹, co było niezgodne z art. 10a ust. 4 ustawy o gospodarce komunalnej.

(dowód: akta kontroli str. 157, 178)

5. Nie wykorzystano ustaleń raportu biegłego rewidenta z 10 marca 2012 r., i nie podjęto działań naprawczych, a zatem wydatkowanie kwoty 7,4 tys. zł było niegospodarne.

(dowód: akta kontroli str. 99-101, 153, 156)

Były Burmistrz, zeznał, że nieformalnie przekazał raport byłemu Prezesowi PGKiM, który z kolei wyjaśnił, że oficjalnie nie otrzymał raportu.

(dowód: akta kontroli str. 167-168, 177)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Burmistrz nie określił zasad i zakresu nadzoru nad PGKiM. Sformułowane w sposób ogólny w Regulaminie organizacyjnym Urzędu zadania Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, nie precyzowały konkretnych obowiązków i czynności nadzoru.

(dowód: akta kontroli str. 32, 61, 168)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o:

- 1) sprawowanie przez Zgromadzenie Wspólników faktycznego nadzoru nad działalnością Spółki,
- 2) podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji finansowej Spółki, w tym uregulowania zaległości wobec ZUS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

¹⁸ Uchwała Zgromadzenia Wspólników PGKiM Nr 9/2008 z 30 grudnia 2008 r.

¹⁹ Dz.U. z 2013 r., poz. 216.

²⁰ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 23 maja 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Paweł Piotrowski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis